

Motion

Säkerställ LOV i Umeå – även i praktiken!

De borgerliga partierna står upp för valfrihet inom välfärden. För oss är höga kvalitetskrav det viktiga – oavsett om du sedan väljer en kommunal eller en privat aktör när det gäller förskola, skola eller hemtjänst. Du ska veta att du får god kvalitet, oavsett om det är en kommunal eller privat utförare.

Men valfriheten bygger på att det ska vara konkurrens på lika villkor, bl.a. vad gäller ersättningen. Så är inte fallet inom hemtjänsten i Umeå.

I januari 2019 lyckades vi rädda LOV (Lagen om valfrihet) inom hemtjänsten i Umeå, trots att S och V försökte få kommunfullmäktige att ta beslut om att upphöra med LOV. Genom en mobilisering hos alla andra partier i fullmäktige, så kunde valfriheten räddas. S/V förlorade voteringen.

Ett år senare försöker S/V krossa valfriheten bakvägen, genom att de privata aktörerna ska ges så dåliga förutsättningar som möjligt att bedriva sin verksamhet. Detta i samband med att Äldrenämnden och Individ och familjenämnden i november beslutade om ett nytt förfrågningsunderlag. Förfrågningsunderlaget börjar gälla fr.o.m. 1 maj 2020, men är hårt kritiserat direkt från dag ett.

Umeå har sedan flera år tillbaka Sveriges lägsta hemtjänstersättning, men det nya underlaget visar att det sammantaget ger än mindre ersättning jämfört med dagens avtal. Detta ger orimliga villkor för hemtjänstutförare i synnerhet som vi vet att kommunens egna verksamhet fick 100 kr mer/timme jämfört med externa utförare under 2018. Detta enligt en rapport av Revisionsbyrån Grant Thornton, som sammanställt kostnaderna för Umeå kommuns egen hemtjänst. Valfriheten bygger på att det ska vara konkurrens på lika villkor, bl.a. vad gäller ersättningen och här följer inte Umeå spelreglerna.

Lagen om valfrihet har varit en framgångssaga i Umeå. Hemtjänsten har mycket hög kundnöjdhet – av de 15 största städerna i Sverige ligger Umeå som etta med en kundnöjdhet på 94 procent. Detta trots att Umeå har Sveriges lägsta ersättning till de utförarna av hemtjänst. Andelen som väljer någon av de privata aktörerna har successivt ökat. Idag väljer ca 54 procent av de som har rätt till hemtjänst annan utförare än kommunens egna hemtjänst.

För att uppnå likvärdiga villkor mellan de privata och kommunala alternativen måste systemet vara transparent och konkurrensneutralt. Egenregins villkor för finansiering, infrastruktur m.m. ska vara densamma som för de privata företagen.

Att som i Umeå då ta beslut i nämnderna så att privata företag får kraftigt lägre ersättning än den kommunala strider mot lagstiftningens intentioner.

Valfrihetssystemet i Umeå är varken transparent eller konkurrensneutralt. Kostnaden för den kommunala hemtjänsten är cirka 35 procent högre än ersättningen till den privata hemtjänsten. Detta är orimligt och i sak en ren skandal.

Det är också ett allvarligt demokratiskt problem att samma partier som ville avskaffa LOV för ett år sedan nu aktivt försöker sabotera det beslut som en majoritet i kommunfullmäktige har tagit beslut om.

Om Äldrenämnden och Individ och familjenämnden tillåts omöjliggöra för externa hemtjänstföretag att bedriva verksamhet försvinner valfriheten och vi vet med all säkerhet att kostnaderna för hemtjänsten kommer att öka.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar undertecknade

att kommunfullmäktige beslutar att LOV-systemet i Umeå ska garantera likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla utförare, såväl de privata hemtjänstföretagen som den kommunala hemtjänsten.

att ge i uppdrag till Äldrenämnden samt Individ- och familjenämnden att justera ersättningsnivåerna så att de privata hemtjänstutförarna och den kommunala hemtjänsten får samma ersättning och kan konkurrera på lika villkor.

Umeå 2020-01-26

Anders Ågren
Kommunalråd (M)

Mattias Larsson
Gruppledare (C)

Peder Westerberg
Gruppledare (L)

Veronica Kerr
Gruppledare (KD)